

ЕВРОПЕЙСКА ПОЛИТИКА НА ДОБРОСЪСЕДСТВО: СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ

СПРАВЕДЛИВОСТТА ИМА ЗНАЧЕНИЕ

Европейска политика на добросъседство

ec.europa.eu/world/enp

Европейска Комисия
Генерална дирекция
„Външни отношения“
В – 1049 Брюксел
enp-info@ec.europa.eu

NF-30-08-042-BG-D

- Държави-членки на ЕС
- Държави-партньори в ЕПД
- Кандидати за членство в ЕС
- Потенциални кандидати за членство в ЕС

Партньори в развитието

Шефшауен, с красивите си бели и сини къщи, е разположен в спираците дъха планини Риф в Мароко. Въпреки това, този относително отдалечен и труден район представлява огромно предизвикателство за местните общности и се характеризира с бедността на селата.

С подкрепата на ЕС мащабен проект, обхващащ стотици квадратни километри от територията на Шефшауен, работи за подобряването на жизнения стандарт. „Основната ни цел е повишаване на доходите и запазване на природните ресурси“, обяснява Абдесалам Шрики, който е ръководител на инициативата.

Като една от многото подобни схеми в региона на Магреб, програмата подпомага по-продуктивното устойчиво земеделие, повторното залесяване, животновъдството, инфраструктурата, здравеопазването, развитието на природния парк в региона, панаирите за местни продукти и т.н. „Участието на местната общност е стожерът на нашите дейности“, отбелязва Хасан Берхили, който координира управлението на различни проекти в тази сфера.

предоставя на фермерите богат асортимент от помощни услуги. „Ние работим за повишаване на информираността сред фермерите относно факта, че добрият зехтин също зависи от правилните земеделски техники, правилното съхранение и транспорт“, обяснява Абдел-Рахман ел-Кавая, който ръководи кооперацията. „Предоставяме им помощ и обучение в тези области“. Сега пресата завършва първия си сезон, през който тя извлича 40 тона зехтин от приблизително 220 тона маслини за повече от 70 члена на кооперацията и 205 души, които не членуват в нея.

Бръмчащ кошер

Благодарение на тази програма Шефшауен се превръща в център на кооперативната дейност. Той приютява кооперации на пчелари, козари, зайчари и други. Една пчеларска кооперация произвежда целогодишно пълнен асортимент от горски мед. В зависимост от сезона пчелите се хранят с прашец от лимоново дърво, евкалипт, мащерка или рожково дърво, като по този начин придават различен вкус на меда.

„Преместването на кошерите в различните части на гората е едно от най-големите нововъведения, които тази кооперация внедрява. Тя също улеснява закупуването на материали, въвежда нови техники и продава нашата продукция“, казва Азхар ел-Азузи, член на кооперацията. „За шестте години от основаването ѝ нашата продукция се увеличи десетократно“.

Отглеждането на кози е в основата на местната икономика. За да може пастирите да извлекат максималното от млякото, неотдавна отвори врати кооперативна фабрика за козе сирене.

„Основахме тази асоциация с участието на местните стопани“, обяснява Мохамед Буйса, управител на фабриката. „Също така ние помагаме на фермерите да подобрят техниките за отглеждане на кози и споделяме опит и практически умения“.

Модерната фабрика изкупува козето мляко от фермерите на цени, по-високи от пазарните, и го използва за производство на меко и зряло сирене. Фабриката прилага съвременен контрол за хигиена и качество. „Извършваме анализ на цялата производствена линия“, казва Зейнаб Рати, една от младите лаборантки във фабриката. Тя е развълнувана, че е успяла да си намери работа, първата, която съответства на квалификацията ѝ.

След задълбочено проучване на пазара на козе сирене в Мароко, понастоящем кооперацията разпространява продуктите си в цялата страна.

Плодовете на сътрудничеството

Мохамед Букайди е трудолюбив дребен фермер. В тази планинска местност със сурови условия на терена той отглежда маслинени и рожкови дървета, както и пчели и стада кози, за да свързва двата края.

Букайди се радва, защото нова съвместна преса за маслини, използваща съвременни технологии, е открита в района Шефшауен в Риф. „Имаме традиционна семейна преса, но предпочитаме да използваме съвременна, тъй като чрез нея се получава зехтин с по-добро качество, в по-големи количества и с по-малко труд“, обяснява той.

С традиционни методи съотношението на маслините спрямо зехтина е около 14%. С новата преса то се увеличава до 21%. Освен това, полученият зехтин е по-гъст и има доста по-ниска киселинност, което повишава качеството му. С помощта на кооперацията, която разработва своя дистрибуторска мрежа, зехтинът на Букайди понастоящем стига до 60% над количествата, получавани преди това. „Използвам допълнителния доход, за да подобра живота на семейството си“, казва сияещият баща, като потупва сина си по рамото.

Финансираната по линия на ЕС кооперация също така

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ
Външни отношения

Както показва едно от последните проучвания, по-голямата част от гражданите на Европейския съюз подкрепят по-тясното сътрудничество със съседните държави. Те вярват, че по-тесните връзки могат да укрепят мира и демокрацията.

Именно това е целта на Европейската политика на добросъседство (ЕПД). Разработена през 2003/2004 г. с цел сближаване на разширения ЕС и съседните му страни, ЕПД е на път да предприеме конкретни действия за подпомагане на реформите и повишаване на просперитета: за подобряване на ежедневието на хората в нашия регион.

Как работи тази политика? ЕС и всяка от съседните му страни се споразумяват за изграждане на по-близки отношения и за подпомагане на реформите в период от три до пет години. Съвместните ангажименти се детайлизират в т.нар. Планове за действие. Експертни познания и финансиране (почти 12 милиарда евро за периода от 2007 г. до 2013 г.) се предоставят по линия на „Инструмента за европейско добросъседство и партньорство“ (ЕИДП) за подпомагане на модернизацията и реформата.

Людмила Гвоздик живее със съпруга и семейството си в център за вътрешно-разселени лица (ВРЛ) от началото на 90-те години на XX-ти век.

По-добро общество за всички

Всяко общество се сблъсква с проблеми, предизвикани от бедност, липса на образование, маргинализация, болести и т.н. Бежанците, вътрешно-разселените лица, децата в неравностойно положение, обедняващите селски и градски общности – всички те са били подпомогнати от ЕС.

Място като роден дом

Докато пее известна песен за Тбилиси, Кетеван изглежда като много други щастливи и безгрижни единадесетгодишни деца в грузинската столица. „Кати“, обаче, прекарва целия си живот в център за настаняване на вътрешно-разселени лица (ВРЛ).

Семейството ѝ, подобно на четвърт милион етнически грузинци, бяга от насилието, избухнало в сепаратисткия район Абхазия в началото на 90-те години на XX-ти век. Хиляди хора продължават да живеят в приспособени хотели, болници и дори военни постройки. Войната през м. август 2008 г. само влошава ситуацията.

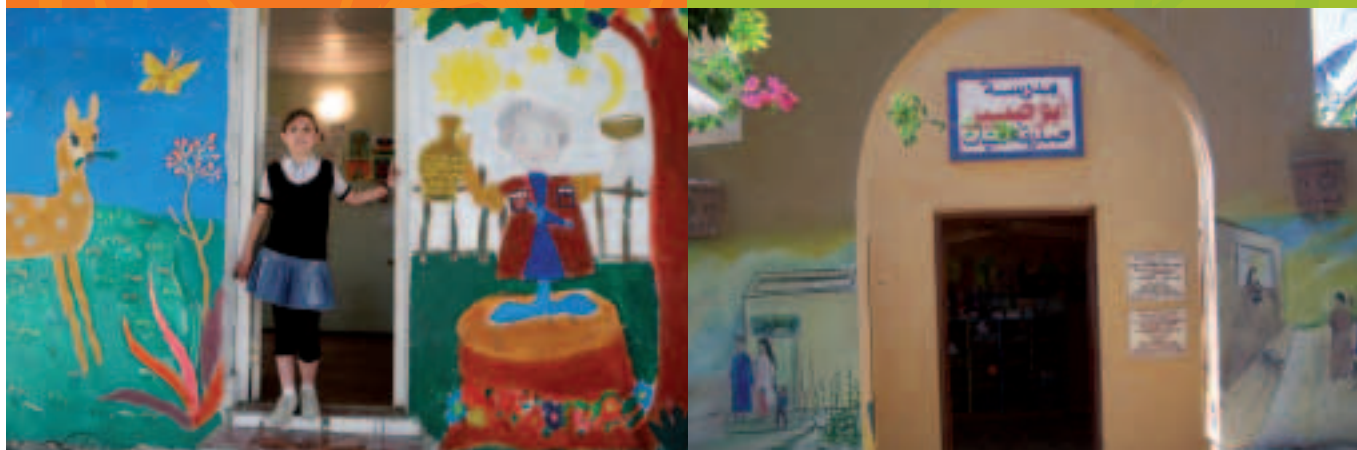
Родителите ѝ – Ирма и Мераб – са решени да не позволят на всичко това да им попречи да водят нормален живот. Те дори преобразуват част от скромната си къща в класна стая, където местните деца могат да участват в извънучебни дейности, например, оцветяване, рисуване, пеене, танцуване и смятане.

„Децата просто обичат да идват тук след училище и през почивните дни“, възкликва Ирма, която през свободното си време работи като учител-доброволец. Програмата, подкрепяна от ЕС, ѝ помага да оборудва класната стая.

Полагане на основите

Проектът подкрепя вътрешно-разселените лица и им помага да открият прилично жилище, като предоставя правно обучение, информация и правна помощ, обяснява неговият координатор Рике Йохансен от Датския съвет за бежанците (ДСБ). Той помага, в частност, на тези разселени хора, които са заплашени от изгонване от приватизираните жилища.

Нуну Саная живее в център, разположен в болница, където тя работи и като медицинска сестра. Тя получава правно и друго обучение от професионалисти, в това число от Асоциацията на младите адвокати в Грузия. „Решени сме да дадем гласност на вътрешно-разселените лица и да се уверим, че за хора като мен е намерено подходящо жилище“, подчертава тя.

Обучението е най-добрият приятел на едно момиче

Маха (16 г.) живее в село Абузир, което се намира до едни от най-известните египетски пирамиди. Въпреки че е лятна ваканция, тази мотивирана млада жена ходи на училище три пъти седмично.

В девическото училище в Абузир се обучават местни момичета, напуснали основната образователна система или живеещи на голямо разстояние от други училища. Това е част от водещата инициатива за образование на момичета в Египет, която има за цел да намали различията между половете в основното образование. ЕС построява и оборудва 200 такива училища като част от програмата „Деца, изложени на риск“.

„Преди ходех в обикновено училище, но трябваше да напусна“, си спомня Маха. „Но аз все още исках да уча. Веднъж, минавайки покрай това училище, поговорих с учителите и те ми помогнаха да убедя баща ми и да се запиша“.

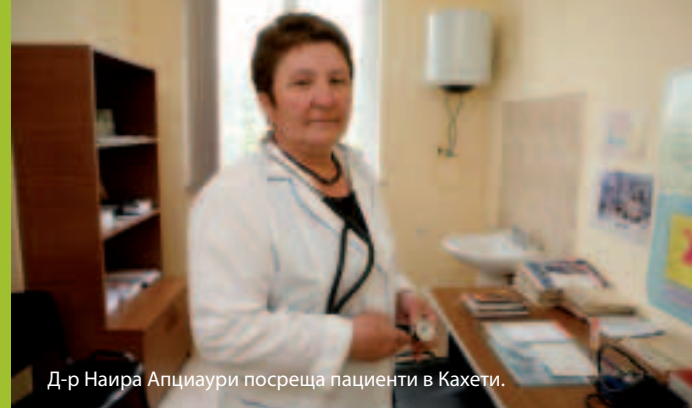
Изкуството на убеждаването

Откакто училището отваря врати през 2004 г., персоналът участва в кампания за убеждаване на местните жители. „Първоначално много родители имаха резерви, поради финансови и социални причини“, обяснява Иман Сабер, училищен инспектор. „Сега училището е толкова популярно, че имаме списък с чакащи“.

Училището с една класна стая и 36 ученички се ръководи по нов метод. „Тук нямаме учители в традиционния смисъл на думата, а координатори, които са обучени в областта на преподаването, насочено към ученика, за да отговаря на специфичните нужди на момичетата“, изтъква Сабер.

Възрастовото несъответствие също може да бъде предизвикателство. „Насърчаваме момичетата да се възприемат като сестри и приятелки и че възрастта им не е от значение; най-важното е, че те са тук, за да се обучават“, добавя тя.

Маха, едно от най-големите момичета в класа, скоро ще се дипломира. „Мечтая да отида в университет. Бих желала да стана учител, защото харесвам това, което вършат учителите ми тук“, споделя тя ентузиастично.

Д-р Наира Апциаури посреща пациенти в Кахети.

Подходящото лекарство

Д-р Елза Тогонидзе е много щастлива, когато през м. декември 2007 г. отваря врати новият център за първична помощ в малкото селце Енисели в Кахети (Грузия), който обслужва над 4 000 души от околните населени места.

„Имаме цялото оборудване и средства, които са ни необходими да се справяме с първичните здравни нужди на нашите пациенти – за всичко, от бременност до диабет“, отбелязва тя. „Местните жители са много доволни. Всъщност, репутацията на клиниката дотолкова се е подобрила, че дори някои хора, които не са болни, идват за консултации“, смее се тя.

Това се различава доста от предишния център, чиято рушаща се сграда все още стои зад сградата на сегашния център, като мъчителен спомен за плачевното състояние на здравеопазването в много части на страната.

Рецепта за по-добра здравна система

„Като част от този пилотен проект, Министерството на здравеопазването разработва цялостен генерален план за построяване и реконструкция на съоръжения, за обучение и преквалификация на персонала и за повишаване на информираността и популяризиране на здравеопазването сред местните общности“, обяснява д-р Гиорги Шавгулизе, главен лекар на амбулаторната клиника в Кварели.

Пилотният проект финансира построяването и реконструкцията на 52 здравни заведения, подпомага обучението на 360 доброволци, пропагандиращи здравословния начин на живот, както и откриването на 76 селски здравни комитета. Освен това, пътуваща театрална трупа обикаля региона, за да популяризира значението на превантивното здравеопазване.

„Не се ограничаваме единствено с първичната помощ. Тече национална кампания за изграждане на над 100 съвременни болници, няколко от които ще бъдат в Кахети“, казва с гордост Шавгулизе.